

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/104/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240555
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112240555.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Mariany Muránskej vo veci žalobcu: Pohotovosť, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Ul. Pribinova č. 25, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Ul. Grösslingova č. 4, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 13C 416/2012 - 49 z 19.02.2014, ako aj proti uzneseniu č.k. 13C 416/2012 - 65 z 08.04.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Zrušuje uznesenie a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu v exekučnom konaní zamietol. Vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému sa táto náhrada nepriznáva.

Vychádzal zo zistenia, že v exekučných veciach, na ktoré žalobca v žalobe poukázal a v ktorých malo dôjsť k prieťahom v konaní, bol opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po vydaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje povinného na plnenie, ktoré je právom nedovolané, prípadne objektívne nemožné, alebo odporuje dobrým mravom.

Pri posudzovaní toho, či exekučný súd sa dopustil zbytočných prieťahov, možno použiť závery Ústavného súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí IV. ÚS 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. Ústavný súd okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkokomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

V § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je zvýraznená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože jeho vydanie musí byť výsledkom náležitého preskúmania exekučného titulu, žiadosti o vydanie poverenia a návrhu na exekúciu. Keďže exekučným titulom je

rozhodcovský rozsudok, je potrebné vychádzať aj zo Zákona o rozhodcovskom konaní. V tomto kontexte 15 -dňová lehota na vydanie poverenia je extrémne krátka na to, aby zodpovedne exekučný súd preskúmal predložený rozhodcovský rozsudok a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia.

Súd dospel k záveru, že vo všetkých prípadoch, ktoré sú predmetom tejto žaloby, dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti o vydanie poverenia do rozhodnutia, ktorým bola žiadosť zamietnutá, rozhodne nie je takej povahy, aby to predstavovalo porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Lehota 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí pre prípad zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia.

Žalobca nepreukázal ani ďalší predpoklad zodpovednosti za škodu, a to existenciu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, pričom súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného a dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky, pretože nepostačuje len jeho tvrdenie o tom, že mu takéto náklady vznikli.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednosti právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z., pretože svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd nevysvetlil názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritorne rozhodnutie. Európsky súd pre ľudské práva opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej agendy a podobne. Nemožno pochopiť, ako môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosc možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

a/ nezákonným rozhodnutím,

b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo

d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 86 písm. a/ a d/ Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu Vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 119 písm. b/ Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže

poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti, písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúcie aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že súd prvého stupňa pri aplikácii právnych predpisov a argumentácii vo svojom odôvodnení rozhodnutia nevychádzal z ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ako to paušálne tvrdí žalobca vo svojom odvolaní. Argumentácia súdu prvého stupňa je založená na úplne iných okolnostiach, tak ako to bolo citované vyššie z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa.

V každom prípade je však možné konštatovať, že nevyplýva zo spisu, že v predmetných exekučných veciach došlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý by prietahy v konaní konštatoval.

Je pravdou, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje lehotu 15 dní na písomné poverenie exekútora na vykonanie exekúcie, s výnimkou exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/, d/ Exekučného poriadku.

Ustálená súdna prax však umožňuje a usmerňuje súdy aj v smere materiálneho preskúmania okolností, či neexistuje rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu, pričom ak takýto rozpor súd zistí, je oprávnený uznesením zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom na takéto zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nie je v exekučnom poriadku stanovená žiadna lehota.

Materiálny prieskum súladnosti exekučného titulu (i návrhu a žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) so zákonom je potrebné vykladať aj v kontexte zákona č. 244/2002 Z.z., ktorý v zmysle § 45 ods. 1, 2 citovaného zákona, umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/, teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ (rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní) alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Dôležitou okolnosťou je to, že exekučný súd je oprávnený na zastavenie výkonu rozhodcovského rozsudku alebo exekučného konania aj bez návrhu v prípade zistenia nedostatkov podľa § 45 ods. 1 písm. b/, c/ Zákona o rozhodcovskom konaní.

Pokiaľ ide o exekučné veci, z ktorých žalobca odvodzoval svoje právo na náhradu škody a nemateriálnej ujmy, teda 6Er 1050/2010, 10Er 564/2010, 5Er 809/2010, 5Er 582/2011, 5 Er 842/2010 a 21Er 562/2010, bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná na súd prvého stupňa po 01.06.2010, kedy so zreteľom na legislatívnu zmenu § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s účinnosťou od 01.06.2010, lehota 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatila pre rozhodcovské rozsudky, pričom táto legislatívna zmena bola zavedená do Exekučného poriadku zákonom č. 144/2010 Z.z., ktorý novelizoval (okrem iného) Exekučný poriadok a zakotvil spomínanú okolnosť, že lehota 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí pre rozhodcovské rozsudky.

Podporne táto okolnosť vyplýva aj z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 606/2012 zo 14.12.2012.

Taktiež je potrebné súhlasiť so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení jeho rozhodnutia, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil na súde relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody a v tejto súvislosti sú jeho námietky uvedené v odvolaní, týkajúce sa možného zabezpečenia znaleckého posudku právne irelevantné, pokiaľ takýto dôkaz nepredložil v konaní.

Taktiež je potrebné súhlasiť s tým, že žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdil v žalobe. Ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca ničím nepodložil a nepreukázal, a preto nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom, mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvencii povinného, prípadne, že táto situácia si vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné riziká bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Je potrebné zdôrazniť, že nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi postupom súdu prvého stupňa v predmetnej exekučnej veci (ktorý v zmysle vyššie uvedeného nie je možné považovať ani za prieťahy v konaní) a eventuálnym vznikom škody alebo nemateriálnej ujmy.

Taktiež nijakým spôsobom žalobca nepreukázal údajný stav trvania právnej neistoty, ktorá mala byť spôsobená tým, že súd prvého stupňa v exekučnom konaní nerozhodol v zákonom stanovenej 15 - dňovej lehote na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa vecne správne a ako také ho odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a

žalovanému žiadne preukázateľné trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto táto náhrada nebola priznaná žiadnemu z účastníkov.

Pokiaľ ide o uznesenie, týmto súd prvého stupňa zaviazal žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov - Prílohy zákona č. 71/92 Zb. v znení neskorších predpisov, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Proti uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci, alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Táto okolnosť vyplýva aj z dôvodovej správy k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z., v rámci ktorej novely bola vykonaná aj predmetná novela Zákona o súdnych poplatkoch. Okolnosť, že sa spoplatňujú žaloby, vyplýva aj z odôvodnenia pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky. Žalobca v predmetnej veci podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, pričom súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonom podliehajúcich súdnemu poplatku.

Táto okolnosť vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 39/2007 z 29.03.2007, ktorého vyplýva, že za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov), sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy.

V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi bola teda v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch uložená povinnosť v prípade, kde ju nemá.

Použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na článok 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vylúčené, pretože podľa tohto ústavného článku, dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona.

Ak je účastníkovi konania v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručenú v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v nadväznosti na článok 12 ods. 1, článok 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona.

Taktiež treba konštatovať, že podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konanie začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01.10.2012, teda konanie začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012, ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 145/1995 Z.z. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd uznesenie zrušil.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1, 2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že nie sú podmienky pre potvrdenie, ani pre zmenu uznesenia, pretože toto je nepreskúmateľné.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je potrebné vždy hodnotiť ako odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, pretože tento nemá možnosť v odvolacom konaní reagovať na nepreskúmateľné závery súdu prvého stupňa, čím je zároveň daný dôvod na zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Je pravdou, že s účinnosťou od 01.10.2012, a to zákonom č. 286/2012, ktorým bol novelizovaný zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch, ale aj zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, bola do Sadzobníka súdnych poplatkov - Prílohy zákona č. 71/92 Zb. zavedená položka 7a, ktorá sa vzťahuje na

žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím, orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Žaloby v predmetných veciach boli podané 27.09.2012, teda pred účinnosťou predmetného zákona, avšak nemožno súhlasiť s názorom žalobcu uvedeným v odôvodnení jeho rozhodnutia, že z dôvodu, že konanie sa začalo pred 01.10.2012 (pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z.), nie je možné vyrubiť súdny poplatok, ak by v takomto konaní existoval úkon, ktorý je spoplatniteľný podľa predmetnej novely, t.j. zákon č. 286/2012 Z.z. a tento úkon by bol vykonaný už za účinnosti tohto zákona.

Rozhodujúcou okolnosťou je vyriešenie otázky, či položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa vzťahuje aj na odvolacie konanie, teda na odvolanie.

Súd prvého stupňa túto otázku nijakým spôsobom vo svojom rozhodnutí neodôvodnil, nezaoberal sa poznámkami vzťahujúcimi sa na položku 7a Sadzobníka súdnych poplatkov v nadväznosti na poznámky k iným položkám Sadzobníka súdnych poplatkov a nijakým spôsobom nevysvetlil, akými úvahami sa riadil pri vyrubení predmetného súdneho poplatku.

Bude preto povinnosťou súdu prvého stupňa, aby sa dôsledne zamyslel nad aplikáciou položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov v predmetnej veci vo vzťahu k odvolaniu žalobcu, dôsledne sa oboznámil s poznámkami k tejto položke, ako aj s poznámkami k ďalším položkám Sadzobníka súdnych poplatkov a pokiaľ dospeje k záveru, že v predmetnej veci existuje zákonný podklad pre vyrubenie súdneho poplatku aj za odvolanie podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, bude musieť takéto rozhodnutie náležite odôvodniť.

Zatiaľ sa súd prvého stupňa nijakým spôsobom nevyporiadal s tým, že položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa vzťahuje na žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Preto postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. odvolací súd uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Až po vykonaní naznačených právnych úvah a riadnom odôvodnení rozhodnutia, bude možné vo veci zákonne rozhodnúť v otázke poplatkovej povinnosti žalobcu.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.